

Genève-aftalen – en model for en israelsk-palæstinensisk fredsaftale

Forord

Staten Israel (herefter kaldet Israel) og Den Palæstinensiske Befrielsesorganisation (herefter kaldet PLO), repræsenterende det palæstinensiske folk (herefter kaldet ”parterne”), der:

gentager deres beslutning om at gøre en ende på årtiers konfrontation og konflikt, og at leve i fredelig sameksistens, gensidig værdighed og sikkerhed baseret på en retfærdig, varig og omfattende fred og gennemførelse af en historisk forsoning;

anerkender, at fred kræver forandringen fra krigens og konfrontationens logik til en fredens og samarbejds logik, samt at ord og handlinger, der er typiske for en tilstand af krig, hverken er passende eller acceptable i fredens epoke;

bekræfter deres dybfølte tro på, at fredens logik nødvendiggør kompromisser, og at den eneste levedygtige løsning er en tostats-løsning baseret på FN’s Sikkerhedsråds resolution 242 og 338;

bekræfter, at denne aftale markerer anerkendelsen af det jødiske folks ret til en statsdannelse og anerkendelsen af palæstinensiske folks ret til en statsdannelse, uden indskrænkninger af de lige rettigheder for begge parter borgere;

anerkender, at efter i årevis at have levet i gensidig frygt og usikkerhed, har begge parter behov for en epoke præget af fred, sikkerhed og stabilitet – herunder parternes sikring af alle nødvendige skridt med henblik på at garantere gennemførelsen af denne epoke;

anerkender hinandens ret til at leve fredeligt og sikkert indenfor sikre og anerkendte grænser, hvor de er fri for trusler eller brug af væbnet magt;

er fast besluttet på at etablere relationer baseret på samarbejde og forpligtelse til at kunne leve side om side som gode naboer samt både hver især og i fællesskab at bidrage til deres folks velvære;

genbekræfter deres forpligtelse til at opføre sig i henhold til international lov og De Forenede Nationers Pagt;

bekræfter, at denne aftale falder indenfor strukturen af den mellemøstlige fredsproces påbegyndt i Madrid i oktober 1991, Principerklæringen fra den 13. september 1993 samt de efterfølgende aftaler, herunder Den Konstituerede Aftale fra september 1995, Wye River Notatet fra oktober 1998 og Sharm El-Sheikh Notatet fra 4. september 1999 og forhandlingerne om en permanent løsning, inklusiv Camp David topmødet i juli 2000, Clinton-ideerne fra december 2000 og Taba-forhandlingerne fra januar 2001;

gentager deres forpligtelser i henhold til FN’s Sikkerhedsråds resolutioner 242, 338 og 1397 og bekræfter deres forståelse af, at denne aftale er baseret på, vil føre til, og – ved dens virkeliggørelse – vil skabe den totale gennemførelse af disse resolutioner og til bilæggelsen af den israelsk-palæstinensiske konflikt i alle dens aspekter;

erklærer, at denne aftale konstituerer gennemførelsen af den endelige fredsløsning, som blev skitseret af Præsident Bush i sin tale den 24. juni 2002 og i Kwartettens Køreplan;

erklærer, at denne aftale markerer en historisk forsoning mellem palæstinenserne og israelerne og baner vejen for forsoning mellem den arabiske verden og Israel, og etableringen af normale, fredelige relationer mellem arabiske stater og Israel i overensstemmelse med Den Arabiske Ligas Beirut-resolution af 28. marts 2002; og

er fast besluttet på at virkeliggøre målet om at opnå en omfattende fred i området og således medvirke til stabilitet, sikkerhed, udvikling og velstand for hele regionen;

Er nået til enighed om følgende:

Artikel 1 – Formålet med den endelige fredsaf tale

1. Den endelige fredsaf tale (herefter kaldet aftalen) sætter punktum for en periode med konflikter, og indvarsler en ny periode baseret på fred, samarbejde og et godt naboskab parterne imellem.
2. Implementeringen af denne aftale afslutter alle parternes krav, som er opstået som følge af begivenheder, der har fundet sted forud for underskrivelsen. Ingen af parterne kan efterfølgende rejse yderligere krav relateret til begivenheder forud for denne aftale.

Artikel 2 – Forholdet parterne imellem

1. Den israelske stat skal anerkende den palæstinensiske stat (herefter kaldet Palæstina) ved dennes oprettelse. Staten Palæstina skal øjeblikkeligt anerkende staten Israel.
2. Palæstina skal være PLO's efterfølger med alle dennes rettigheder og forpligtelser.
3. Israel og Palæstina skal omgående etablere diplomatiske og konsulære forhold med hinanden og skal udveksle residerende ambassadører senest en måned efter deres gensidige anerkendelse af hinanden.
4. Parterne skal anerkende Palæstina og Israel som hjemland for de respektive folk. Parterne er forpligtede til ikke at blande sig i hinandens indre anliggender.
5. Denne aftale erstatter alle tidligere aftaler.
6. Uden at præjudicere det, parterne har forpligtet sig til i denne aftale, skal relationer mellem Israel og Palæstina være i overensstemmelse med bestemmelserne i FN's Pagt.
7. Med henblik på at forbedre relationerne mellem de to stater og deres folk skal Palæstina og Israel samarbejde på områder, der har fælles interesse. Disse omfatter – men er ikke begrænset til – dialog mellem de lovgivende forsamlinger og statslige institutioner, samarbejde mellem relevante lokale myndigheder, promovering af ikke-statsligt folkeligt samarbejde samt fælles programmer og udvekslinger på områderne: kultur, medier, ungdom, videnskab, uddannelse, miljø, sundhed, landbrug, turisme samt forebyggelse af kriminalitet.

Det israelsk-palæstinensiske Samarbejdsudvalg skal føre tilsyn med samarbejdet i henhold til artikel 8.

8. Parterne skal samarbejde på områder af fælles økonomisk interesse for at tilvejebringe den bedste virkeliggørelse af deres respektive folks menneskelige potentiale. I denne henseende skal de arbejde bilateralt, regionalt og med det internationale samfund for at maksimere fredsperiodens afkast til gavn for deres respektive befolkninger. Der skal etableres relevante institutioner til at bistå parterne i dette samarbejde.
9. Parterne skal etablere robuste politiske metoder for sikkerhedssamarbejde og påtage sig en stor og uafbrudt indsats med henblik på at afslutte terrorisme og vold rettet mod hinandens personer, ejendom, institutioner eller territorium. Denne indsats skal fortsættes til alle tider og skal samtidig isoleres fra alle mulige kriser og andre aspekter af parternes relationer.
10. Israel og Palæstina skal samarbejde – og arbejde hver for sig – med andre i regionen for at forbedre og promovere regionalt samarbejde og samordning indenfor områder af fælles interesse.
11. Parterne skal på ministerielt niveau etablere et centralt palæstinensisk-israelsk Styringsudvalg, som kan vejlede, overvåge og facilitere implementeringen af denne aftale – både bilateralt og i overensstemmelse med de fremsatte punkter i artikel 3 nedenfor.

Artikel 3 Implementerings- og verifikationsgruppe

1. Etablering og udarbejdelse

- i. En implementerings- og verifikationsgruppe (IVG) skal etableres for at facilitere, assistere, garantere, overvåge og løse uoverensstemmelser, der er relateret til gennemførelsen af denne aftale.
- ii. IVG skal inkludere USA, Rusland, EU, FN og andre parter, både regionale og internationale, som parterne enes om.
- iii. IVG skal samarbejde med det centrale palæstinensisk-israelsk Styringsudvalg, som bekendtgjort i ovenstående artikel 2/11 og efterfølgende med Det israelsk-palæstinensiske Samarbejdsudvalg (IPCC), etableret i artikel 8 nedenfor.
- iv. IVG's struktur, procedurer og metoder beskrives i det følgende og uddybes i detaljer i Bilag X.

2. Struktur

- i. En højtstående politisk kontaktgruppe (Kontaktgruppen) bestående af alle IVG-medlemmer anses for den højeste myndighed i IVG.
- ii. Kontaktgruppen udnævner – i samråd med parterne – Den særlige Repræsentant, som bliver IVG's øverste leder. Den særlige Repræsentant skal lede IVG's

arbejde og opretholde konstant kontakt med parterne, Det israelsk-palæstinensiske Samarbejdsudvalg og Kontaktgruppen.

- iii. IVG's permanente hovedkvarter og sekretariat placeres på en lokalitet i Jerusalem, som parterne kan blive enige om.
- iv. IVG skal oprette sine institutioner, som henvist til i denne aftale og oprette yderligere institutioner, som måtte vise sig nødvendige. Tidligere forsamlinger kan benyttes, hvis det anses for nødvendigt. Institutionerne skal være uløseligt knyttet til – og underlagt – IVG's myndighed.
- v. Den Multinationale Styrke (MF), som uddybet i artikel 5, skal være en integreret del af IVG. Den særlige Repræsentant skal, under forudsætning af parternes godkendelse, udpege lederen af MF, som bliver ansvarlig for den daglige ledelse heraf. Detaljer vedrørende Den særlige Repræsentant og MF-lederen uddybes i Bilag X.
- vi. IVG skal etablere en konflikthåndterings-mekanisme i overensstemmelse med artikel 16.

3. Samarbejde mellem parterne

Der oprettes en trilateral komite bestående af Den særlige Repræsentant og Det israelsk-palæstinensiske Samarbejdsudvalg, som skal mødes minimum en gang om måneden for at vurdere implementeringen af denne aftale. Hvis en af de tre parter anmoder om et møde, skal komiteen sammenkaldes indenfor 48 timer.

4. Funktioner

Udover de allerede nævnte funktioner i denne aftale skal IVG:

- i. Tage passende forholdsregler baseret på rapporterne modtaget fra MF.
- ii. Assistere parterne i implementeringen af denne aftale og forebygge samt håndtere konkrete uoverensstemmelser i form af mægling.

5. Udløb

I overensstemmelse med fremskridtene i implementeringen af denne aftale, og som løsningen af de specifikke opgaver skrider frem, skal IVG afslutte sine aktiviteter på de nævnte områder. IVG skal fortsætte med at eksistere, medmindre andet aftales parterne imellem.

Artikel 4 – Territorium

1. De internationale grænser mellem Palæstina og Israel

- i. I overensstemmelse med FN's sikkerhedsrådsresolutioner 242 og 338 skal grænsen mellem Palæstina og Israel baseres på '4. juni 1967'-linjerne med gensidige modifikationer på en 1:1 basis, som fremstillet i vedlagte Kort 1.
- ii. Parterne anerkender grænsen, således som den er fremstillet på vedlagte Kort 1, som den endelige, sikre og internationalt anerkendte grænse dem imellem.

2. Suverænitet og ukrænkelighed

- i. Parterne anerkender og respekterer hinandens suverænitet, territoriale integritet og politiske uafhængighed samt ukrænkeligheden af hinandens territorier, herunder vandterritorier og luftrum. De skal respektere denne ukrænkelighed i overensstemmelse med denne aftale, FN's Pagt og andre internationale love.
- ii. Parterne anerkender hinandens rettigheder i deres respektive økonomiske zoner i overensstemmelse med international lov.

3. Israelsk tilbagetrækning

- i. Israel skal trække sig tilbage i overensstemmelse med artikel 5.
- ii. Palæstina skal overtage ansvaret for de områder, som Israel trækker sig tilbage fra.
- iii. Overdragelsen af autoritet fra Israel til Palæstina skal ske i overensstemmelse med Bilag X.
- iv. IVG skal overvåge, verificere og facilitere udførelsen af denne artikel.

4. Grænsemarkering

- i. En fælles Grænseteknisk Kommission (Kommissionen) oprettet af parterne skal etableres for at forestå den tekniske markering af grænsen i overensstemmelse med denne artikel. Procedurene vedrørende kommissionens arbejde uddybes i Bilag X.
- ii. Skulle der opstå uenigheder i kommissionen skal dette refereres til IVG i overensstemmelse med Bilag X.
- iii. Den fysiske markering af de internationale grænser skal færdiggøres af kommissionen ikke senere end 9 måneder fra denne aftales ikrafttræden.

5. Bosættelser

- i. Israel er ansvarlig for genhusningen af israelere bosat i suverænt palæstinensisk område. Genhusningen skal ske til et område uden for det palæstinensiske territorium.
- ii. Genhusningen skal færdiggøres i overensstemmelse med tidsplanen i Artikel 5.
- iii. Allerede eksisterende arrangementer på Vestbredden og i Gaza Striben vedrørende israelske bosættere og bosættelser skal forblive gældende i hver bosættelse indtil tidsplanens foreskrevne dato for evakueringen af pågældende bosættelse.

- iv. Metoderne vedrørende myndighedsoverdragelsen af bosættelserne af Palæstina er fremsat i Bilag X. IVG skal løse de stridigheder, som kunne opstå under implementeringen.
- v. Israel skal lade fast ejendom, infrastrukturen samt andre faciliteter i israelske bosættelser forblive uberørte med henblik på overdragelse til palæstinensisk suverænitet. Parterne skal i samarbejde med IVG nå til enighed om en inventarliste således at rømningen fremmes. Dette skal ske i overensstemmelse med Bilag X.
- vi. Den palæstinensiske stat skal have eksklusive ejendomsrettigheder til al(t) land samt alle bygninger, infrastrukturen eller anden form for ejendom, som står tilbage i bosættelserne i de besatte områder på den foreskrevne dato for rømningen.

6. Korridor

- i. Den palæstinensiske stat og den israelske stat skal etablere en korridor, som forbinder Vestbredden med Gaza-striben. Denne korridor skal:
 - a. Være under israelsk suverænitet.
 - b. Være permanent åben.
 - c. Være under palæstinensisk administration i overensstemmelse med Bilag X i denne aftale. Palæstinensisk lov skal gælde de mennesker, som benytter korridoren og de hertil knyttede procedurer.
 - d. Ikke forstyrre israelsk transport eller andre infrastrukturelle netværk, eller udsætte miljøet, offentlig sikkerhed og offentligt helbred for fare. Hvor det måtte være nødvendigt, skal tekniske løsninger søges, således disse forstyrrelser så vidt muligt kan undgås.
 - e. Tillade etableringen af de nødvendige infrastrukturelle faciliteter, som forbinder Vestbredden med Gaza Striben. De infrastrukturelle faciliteter inkluderer blandt andet rørledninger, elektrisk og kommunikative kabler og tilsvarende udstyr som nævnt i bilæg X.
 - f. Ikke benyttes i strid med denne aftale.
- ii. Forsvars-barrierer skal etableres langs korridoren og palæstinenserne må ikke trænge ind i Israel ad denne vej, ligesom israelerne heller ikke må trænge ind i Palæstina ad denne korridor.
- iii. Parterne skal søge assistance hos det internationale samfund til finansiering af korridoren.
- iv. IVG skal garantere implementeringen af denne artikel i overensstemmelse med Bilag X.
- v. Uenigheder vedrørende driften af korridoren skal løses i overensstemmelse med artikel 16.
- vi. Aftalerne i denne artikel kan kun ophøre eller ændres via enighed parterne imellem.

Artikel 5 – Sikkerhed

1. Generelle sikkerhedsforanstaltninger

- i. Parterne anerkender, at gensidig forståelse og samarbejde i sikkerhedsorienterede sager vil danne en betydelig del af deres bilaterale relationer og vil yderligere forstærke den regionale sikkerhed. Palæstina og Israel skal basere deres sikkerhedsforhold på samarbejde, gensidig tillid, godt naboskab og beskyttelse af deres fælles interesser.

ii. Både Palæstina og Israel skal:

- a. Anerkende og respektere den andens ret til at leve fredeligt indenfor sikre og anerkendte grænser, fri for trusler eller krigshandlinger, terrorisme og vold;
- b. Afstå fra trusler og magtanvendelse mod den andens territoriale integritet eller politisk uafhængighed samt håndtere uenigheder imellem med fredelige midler;
- c. Afstå fra at tilslutte sig, assistere, promovere eller samarbejde med enhver koalition, organisation eller alliance af militær - og sikkerhedsmæssig karakter, hvor aktiviteter blandt andet inkluderer fjendtlige aktioner mod den anden part;
- d. Afstå fra at organisere, opmuntre og tillade dannelsen af irregulære eller bevæbnede styrker eller grupper inklusive lejesoldater og militser indenfor deres respektive territorium samt forebygge etableringen heraf. I denne henseende skal allerede eksisterende irregulære styrker eller bevæbnede grupper forbydes og forhindres i nogen sinde at gendannes igen;
- e. Afstå fra at organisere, assistere, tillade eller deltage i voldshandlinger indenfor eller mod den anden part eller indvilge sig i aktiviteter med henblik på at udføre sådanne handlinger.

iii. For at fremme sikkerhedssamarbejdet skal parterne på højt niveau oprette et Fælles Sikkerhedsudvalg, som forpligter sig til at mødes mindst en gang månedligt. Det Fælles Sikkerhedsudvalg skal have permanent fælles kontor og tilladelse til at etablere underudvalg, såfremt dette findes nødvendigt, herunder dannelse af underudvalg med retten til omgående at løse pludseligt opståede problemer.

2. Regional sikkerhed

- i. Israel og Palæstina skal arbejde sammen med deres naboer og det internationale samfund opbygge et sikkert og stabilt Mellemløst uden masseødelæggelsesvåben, både konventionelle og ikke-konventionelle i forbindelse med en omfattende, vedvarende og stabil fred, karakteriseret ved forsoning, goodwill og afståelse fra magtanvendelse.
- ii. Parterne skal for altid samarbejde for at etablere et regionalt sikkerhedsregime.

3. Forsvarskarakteristik af den palæstinensiske stat

- i. Ingen væbnede styrker, bortset fra de styrker allerede specificeret i denne aftale, bliver deployeret og stationeret i Palæstina.
- ii. Palæstina skal være en ikke-militariseret stat med en stærk sikkerhedsstyrke. I overensstemmelse hermed skal begrænsningerne af de våben, som muligvis bliver anskaffet, ejes eller som bruges af Den palæstinensiske Sikkerhedsstyrke samt våben fremstillet i Palæstina præciseres i Bilag X. Bilag X vil blive drøftet af en trilateral komite sammensat af de to parter og MF. Hvis denne komite ikke når frem til enighed, vil det være op til IVG at foreslå en løsning.
 - a. Ingen individer eller organisationer i Palæstina, bortset fra Den palæstinensiske Sikkerhedsstyrke og IVG's organer inklusive MF må anskaffe, eje, bære og bruge våben, undtagen det er foreskrevet ved lovgivning.

- iii. Den palæstinensiske Sikkerhedsstyrke (PSF) skal:
 - a. opretholde grænsekontrol;
 - b. opretholde lov og orden samt udøve politifunktioner;
 - c. udøve efterretnings- og sikkerhedsfunktioner;
 - d. forebygge terrorisme;
 - e. lede rednings- og beredskabsopgaver; og
 - f. bidrage til væsentlige samfundsopgaver, når det anses for nødvendigt.
- iv. MF skal overvåge og sikre overholdelse af disse bestemmelser.

4. Terrorisme

- i. Parterne forkaster og fordømmer terrorisme og voldshandlinger i alle deres former og skal udforme politikker i overensstemmelse hermed. Endvidere skal parterne afstå fra aktioner og politikker, som menes at fremme ekstremisme og som skaber forhold, der bidrager til terrorisme på begge sider.
- ii. Parterne skal tage del i fælles, omfattende og vedvarende foranstaltninger mod alle aspekter af vold og terrorisme. Disse foranstaltninger skal inkludere forebyggelse og foregribelse af sådanne handlinger samt retsforfølgelse af gerningsmændene.
- iii. Med dette formål forpligter parterne sig til vedvarende konsultation, samarbejde og udveksling af informationer mellem deres respektive sikkerhedsstyrker.
- iv. En Trilateral Sikkerhedskomite dannet af parterne og USA forpligter sig til at sikre implementeringen af denne artikel. Sikkerhedskomiteen skal udvikle omfattende politikker og retningslinjer med henblik på at bekæmpe terrorisme og vold.

5. Incitament

- i. Israel og Palæstina skal – uden at gå imod ytringsfrihed og overtræde andre internationale menneskerettigheder – bekendtgøre lovgivning som imødegår opmuntring til irredentisme (territorial revanchisme o.a.), racisme, terrorisme og vold, og samtidig kraftigt håndhæve disse love.
- ii. IVG skal assistere parterne i etableringen af retningslinjer for implementeringen af denne bestemmelse, og skal overvåge parternes overholdelse heraf.

6. Multinational Styrke

- i. En Multinational Styrke (MF) skal etableres for at yde sikkerhedsgarantier til parterne, fungere præventivt og føre tilsyn med implementeringen af de relevante bestemmelser i denne aftale.
- ii. Sammensætningen, strukturen og størrelsen af MF er yderligere beskrevet i Bilag X.

iii. For at kunne udføre de funktioner, som er fremsat i denne aftale skal MF deployeres i Palæstina. MF skal træde ind i en passende 'Status of Forces Agreement' (SOFA) (dvs. udstationeringsaftale o. a.) med Palæstina.

iv. I overensstemmelse med denne aftale, og som fremsat i Bilag X, skal MF:

- a. Forsvare den territoriale integritet af den palæstinensiske stat set i lyset af dens ikke-militariserede natur.
- b. Virke afskrækkende på ydre angreb, som kan true en eller begge parter.
- c. Udstationere observatører i områder i umiddelbar nærhed af grænsen i forbindelse med den israelske tilbagetrækning. Dette skal ske i overensstemmelse med Bilag X.
- d. Udstationere observatører, som kan overvåge de territoriale og maritime grænser af den palæstinensiske stat, som specificeret i klausul 5/13.
- e. Udføre funktioner ved Palæstinas internationale grænseovergange, som specificeret i klausul 5/12.
- f. Udføre funktioner, som relaterer til stationerne for tidlig varsling, som specificeret i klausul 5/8.
- g. Udføre funktionerne specificeret i klausul 5/3.
- h. Udføre funktionerne specificeret i klausul 5/7.
- i. Udføre funktionerne specificeret i Artikel 10.
- j. Hjælpe i håndhævelsen af tiltag med henblik på anti-terrorisme.
- k. Bistå hjælp i træningen af PSF.

v. I relation til den ovenstående skal MF rapportere til og holde IVG opdateret i overensstemmelse med Bilag X.

vi. MF kan kun trækkes ud eller få mandattallet ændret, hvis parterne er enige herom.

7. Evakuering

- i. Israel skal trække sine militære styrker, sikkerhedspersonale og udstyr, inklusiv landminer, og alle personer ansat til at betjene dette, samt alle militære installationer ud af den palæstinensiske stats territorium i etaper, medmindre andet er aftalt i Bilag X.
- ii. Den etapevise tilbagetrækning skal påbegynde i det øjeblik, denne aftale træder i kraft og skal endvidere overholde de tidsplaner og metoder, som er beskrevet i Bilag X.
- iii. Etaperne skal ske i overensstemmelse med de følgende principper:
 - a. Nødvendigheden af at skabe øjeblikkelig klar territorial sammenhæng samt facilitere den indledende implementering af den palæstinensiske udviklingsplan.
 - b. Israels kapacitet til at flytte, genhuse og absorbere bosættere. Uanset at omkostninger og besvær er uundgåeligt i en sådan proces, skal disse ikke være urimeligt belastende.
 - c. Nødvendigheden af at kunne oprette og operationalisere grænsen mellem de to stater.
 - d. Introduktionen af og den effektive ibrugtagning af MF - især ved den østlige grænse af Palæstina.

- iv. I overensstemmelse hermed skal tilbagetrækningen gennemføres i følgende etaper:
 - a. Den første etape inkluderer den palæstinensiske stats områder, som defineret i kort X, og skal være afsluttet indenfor 9 måneder.
 - b. Den anden og tredje etape inkluderer det resterende territorium af den palæstinensiske stat og skal være afsluttet indenfor 21 måneder efter gennemførelsen af den første fase.
- v. Israel skal være afslutte sin tilbagetrækning fra den palæstinensiske stats territorium inden 30 måneder efter, at denne aftale træder i kraft og ske i overensstemmelse med denne aftale.
- vi. Israel fortsætter med en lille militær tilstedeværelse i Jordan-dalen i yderligere 36 måneder under MF's myndighed og i overensstemmelse med MF's SOFA-udstationeringsaftale, som beskrevet i Bilag X. Den fastsatte periode kan tages op til overvejelse af parterne, hvis det synes relevant i lyset af den regionale udvikling og kan desuden ændres med parternes tilladelse.
- vii. I overensstemmelse med Bilag X skal MF overvåge og verificere overholdelsen af denne klausul.

8. Stationer for tidlig varslings

- i. Israel må opretholde to varslingsstationer i den nordlige og centrale del af Vestbredden på lokaliteter beskrevet i Bilag X.
- ii. Varslingsstationerne skal bemandedes af mindst muligt israelsk personel og skal optage mindst muligt land, som beskrevet i Bilag X.
- iii. Adgang til varslingsstationerne skal garanteres og eskorteres af MF.
- iv. Varslingsstationernes interne sikkerhed bliver Israels ansvar. Varslingsstationernes ydre forsvar bliver MF's ansvar.
- v. MF og PSF opretholder en samarbejdende tilstedeværelse i varslingsstationerne. MF skal overvåge og verificere, at stationerne benyttes til formål anerkendt i denne aftales Bilag X.
- vi. Aftaler fremsat i denne artikel er underlagt revision om 10 år, hvor ændringer kan foretages, hvis det lykkes parterne at nå til enighed. Derefter skal aftalerne revideres hvert femte år, hvorefter aftalerne kan udvides ved fælles enighed.
- vii. Skulle et regionalt sikkerhedsregime på et givent tidspunkt i denne periode opstå, skal IVG foranstalte, at parterne overvejer om reglerne for varslingsstationerne skal fortsættes uændret eller ej, set i lyset af en sådan udvikling. Alle ændringer kræver, at parterne gensidigt når til enighed.

9. Luftrum

i. Civil luftfart

- a. Parterne anerkender i overensstemmelse med hinandens rettigheder, privilegier og forpligtelser sikret af de multilaterale luftfartsaftaler, som begge parter har tilsluttet sig, især Konventionen om International Civil Luftfart af 1944 (Chicago Konventionen) og den Internationale Luftfarts Service- og transitaftale af 1944.
- b. Parterne skal yderligere, når denne aftale træder i kraft, oprette en trilateral komite bestående af parterne og IVG for at skabe det mest effektive styringssystem for den civile luftfart, der inkluderer alle relevante aspekter af systemet for luftfartskontrol. Skulle der opstå uenighed står det til IVG at anbefale sin egen løsning.

ii. Træning

- a. Det israelske flyvevåben er berettiget til at anvende suverænt palæstinensisk luftrum til træningsformål i overensstemmelse med Bilag X, hvilket skal være baseret på de regler, der vedrører til IAF's (det israelske flyvevåbens o. a.) brug af det israelske luftrum.
- b. IVG skal kontrollere og verificere dette i overensstemmelse med denne paragraf. Parterne kan indgive klager til IVG, hvis beslutning er endelig.
- c. Ordningerne fremsat i denne paragraf skal undergå revision hvert tiende år. De kan ændres eller tilendebringes ved enighed mellem parterne.

10. Den elektromagnetiske sfære

- i. Ingen af parterne må benytte den elektromagnetiske sfære, så det forstyrrer den anden parts brug.
- ii. Bilag X indeholder detaljer vedrørende ordningerne i relation til den elektromagnetiske sfære.
- iii. IVG skal kontrollere og verificere implementeringen af denne paragraf og Bilag X.
- iv. Parterne kan indgive klager til IVG, hvis beslutning skal anses som værende endelig.

11. Retshåndhævelse

Det israelske og palæstinensiske retshåndhævelsesagentur skal samarbejde om at forhindre illegal narkotikasmugling, illegalt smugleri af arkæologiske kulturgjenstande og kunstartikler, grænsekriminalitet inklusiv tyveri og bedrageri, organiseret kriminalitet, handel med kvinder og mindreårige, forfalskning, ulovlige tv – og radiostationer, og anden illegal aktivitet.

12. Internationale grænseovergange

- i. De følgende ordninger gælder grænseovergange mellem Palæstina og Jordan, Palæstina og Egypten, såvel som adgang via lufthavne og færgenhavne til Palæstina.

- ii. Alle grænseovergange skal overvåges af fælles enheder sammensat af medlemmer af PSF og MF. Disse enheder skal hindre indførelsen af våben, materialer og udstyr til Palæstina, som er i uoverensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale.
- iii. Repræsentanter for MF og PSF vil få fælles og separat autoritet til at blokere grænseindgangen til Palæstina i fald sådanne genstande forsøges indført i landet. Skulle der opstå uoverensstemmelser vedrørende indførelsen af varer eller materialer mellem repræsentanterne for PSF og MS, skal PSF indbringe sagen for IVG, hvis bindende beslutninger meddeles indenfor 24 timer.
- iv. Denne ordning skal vurderes af IVG efter 5 år for at tage stilling til dens videreførelse, ændring eller udløb. Derefter kan Palæstina forlange en vurdering på årlig basis.
- v. I passagerterminaler må Israel fortsat være ubemærket til stede i 30 måneder i et særligt udpeget anlæg, som skal bemannes af medlemmer af MF og israelere under anvendelse af passende teknologi. Den israelske side kan bede MF og PSF om at udføre efterfølgende inspektioner og skride til passende handling.
- vi. I de efterfølgende to år skal disse ordninger fortsætte i et særligt udpeget anlæg i Israel, hvor den passende teknologi benyttes. Dette skal dog ikke være medføre forsinkelser udover de procedurer, som er beskrevet i denne paragraf.
- vii. I lastterminaler må Israel fortsat være ubemærket til stede i 30 måneder i et særligt udpeget anlæg, som skal bemannes af medlemmer af MF og israelere under anvendelse af passende teknologi. Den israelske side kan bede MF og PSF om at udføre efterfølgende inspektioner og skride til passende handling. Hvis den israelske side ikke er tilfreds med MF's og PSF's indsats kan de kræve, at lasten tilbageholdes, indtil det kan tjekkes af en kontrollør fra MF. Kontrollørens beslutning skal anses som værende bindende og endelig, samt skal foreligge inden 12 timer efter den israelske klage.
- viii. I de efterfølgende tre år skal disse ordninger fortsætte i et særligt udpeget anlæg i Israel, hvor den passende teknologi benyttes. Dette skal dog ikke være medføre forsinkelser udover de procedurer, som er beskrevet i denne paragraf.
- ix. En højtstående trilateral komite bestående af Israel, Palæstina og IVG skal mødes jævnligt for at overvåge udførelsen af disse procedurer samt korrigere uregelmæssigheder, og komiteen kan indkaldes på anmodning.
- x. Detaljerne vedrørende ovenstående er beskrevet i Bilag X.

13. Grænsekontrol

- i. PSF skal opretholde grænsekontrol som beskrevet Bilag X.
- ii. MF skal overvåge og bekræfte det PSF's opretholdelse af grænsekontrollen.

Artikel 6 - Jerusalem

1. Religiøs og kulturel betydning

- i. Parterne anerkender Jerusalems universelle historiske, religiøse, spirituelle og kulturelle betydning samt dens hellighed nedfældet i jødedom, kristendom og islam. I anerkendelsen af denne status genbekræfter parterne deres forpligtelse til at værne om dens karakter, hellighed og friheden til at udøve religiøs praksis i byen samt respektere den allerede eksisterende deling af administrative funktioner og traditionelle praksisser mellem forskellige trosretninger.
- ii. Parterne skal etablere et tværreligiøst organ bestående af repræsentanter fra de tre monoteistiske trosretninger, som skal fungere som et konsultativt organ for begge parter i sager relateret til byens religiøse betydning samt promovere tværreligiøs forståelse og dialog. Sammensætningen, procedurer og metoder er fremsat i Bilag X.

2. Hovedstad for to stater

Parternes skal have deres gensidigt anerkendte hovedstæder i Jerusalems områder under deres respektive suverænitet.

3. Suverænitet

Suverænitet i Jerusalem skal være i overensstemmelse med det vedhæftede kort 2. Dette må ikke påvirke eller være partisk over for nedenstående ordninger.

4. Grænseordning

Grænseordningen konstrueres i overensstemmelse med forholdsreglerne i artikel 11, og tager hensyn til Jerusalems specifikke krav (f.eks. turistens færdsel og omfanget af krydsning af grænser, herunder bestemmelser for Jerusalems indbyggere) og bestemmelserne i denne artikel.

5. al-Haram al-Sharif/ Tempelbjerget (Komplekset)

- i. Den internationale gruppe
 - a. En international gruppe sammensat af IVG og andre parter, som parterne er nået til enighed om, inklusiv medlemmer af Organization of the Islamic Conference (OIC) skal oprettes til at kontrollere, bekræfte og assistere implementeringen af denne klausul.
 - b. Til dette formål skal den Internationale Gruppe etablere en Multinational Tilstedeværelse på Kompleksets område, hvis sammensætning, struktur, mandat og funktioner er fremsat i Bilag X.
 - c. Den Multinationale Tilstedeværelse skal have specialiserede afdelinger, som beskæftiger sig med sikkerhed og konservering. Den Multinationale Tilstedeværelse skal foretage periodiske konserverings- og sikkerhedsrapporter til Den Internationale Gruppe. Disse rapporter skal desuden være offentligt tilgængelige.

- d. Den Multinationale Tilstedeværelse skal forsøge at løse pludseligt opståede problemer og kan desuden videresende uløselige uoverensstemmelser til Den Internationale Gruppe, der skal fungere i overensstemmelse med artikel 16.
 - e. Parterne kan på ethvert givent tidspunkt kræve præciseringer eller indgive klager til Den Internationale Gruppe, som med det samme skal undersøge sagen.
 - f. Den Internationale Gruppe skal foreskrive regler og reguleringer for at opretholde sikkerhed og foretage konservering af Kompleksets område. Disse skal inkludere lister over tilladte våben og udstyr, som må benyttes på stedet.
- ii. Bestemmelser vedrørende Kompleksets område
- a. I lyset af Kompleksets hellighed samt områdets unikke religiøse og kulturelle betydning for det jødiske folk forbydes gravning, udgravning og byggeri på komplekset, medmindre begge parter har givet tilladelse til dette. Procedurer for regulær vedligeholdelse og uventede reparationer på Komplekset skal godkendes af Den Internationale Gruppe efter konsultation med parterne.
 - b. Palæstina skal holdes ansvarlig for vedligeholdelsen af Kompleksets sikkerhed samt for at sikre, at det ikke blive brugt til nogen som helst form for fjendtlig handlinger mod israelere eller israelske områder. De eneste tilladte våben på Komplekset er våben, som bæres af det palæstinensiske sikkerhedspersonale og sikkerhedsafdelingen under Den Multinationale Tilstedeværelse.
 - c. I lyset af områdets universelle betydning og af hensyn til sikkerhedsovervejelser samt nødvendigheden af ikke at forstyrre tilbedelse eller sømmelighed på stedet, således som det er bestemt af Waqf'en, må besøgende gæste området. Dette skal ske uden diskrimination og generelt være i overensstemmelse med tidligere praksis.
- iii. Overførsel af autoritet
- a. I slutningen af rømningsperioden, som fastsat i artikel 5/7, skal den palæstinensiske stat udøve suverænitet over Komplekset.
 - b. Den Internationale Gruppe og dens hjælpeorganer skal fortsætte med at eksistere og udføre alle funktioner fastsat i denne artikel, medmindre andet aftales af de to parter.

6. Grædemuren

Grædemuren skal være under israelsk suverænitet.

7. Den Gamle By

i. Den Gamle Bys betydning

- a. Parterne betragter Den Gamle By som en helhed af unik karakter. De er enige om, at bevarelsen af denne unikke karakter kombineret med sikringen og forøgelsen af velfærden for dens indbyggere, skal være retningsgivende for Den Gamle Bys administration.
- b. Parterne skal handle i overensstemmelse med retningslinierne for UNESCO's liste over verdens kulturelle arv – en liste hvor Den Gamle By er inkluderet.

ii. IVG's rolle i Den Gamle By

a. Kulturarv

1. IVG skal overvåge og verificere at bevarelsen af den kulturelle arv i Den Gamle By er i overensstemmelse med UNESCO's liste over verdens kulturelle arv. Til dette formål har IVG fri adgang til områder, dokumenter samt information, der relaterer til udførelsen af denne opgave.
2. IVG skal arbejde tæt sammen med Den Gamle Bys Udvalg under Jerusalems Koordinations- og udviklingskomitee (JCDC), herunder udtænke en restaurerings- og bevaringsplan for Den Gamle By.

b. Politiopgaver

1. IVG skal oprette en Den Gamle Bys Politienhed (PU), som skal samarbejde med, koordinere imellem og assistere de palæstinensiske og israelske politistyrker i Den Gamle By, med henblik på at bilægge lokale stridigheder samt udføre polititjenester i områder og i henhold til procedurer specificeret i Bilag X.
 2. PU skal periodisk rapportere til IVG.
- c. Hver af parterne kan indgive klager i relation til denne klausul til IVG, som med det samme skal reagere på dem i overensstemmelse med artikel 16.

iii. Fri bevægelse i Den Gamle By

Bevægelse i Den Gamle By skal være fri og uhindret under forholdsreglerne i denne artikel samt regler og bestemmelser, som knytter sig til de forskellige hellige steder.

iv. Indgang til og udgang fra Den Gamle By

- a. Indgangs- og udgangspunkter til og fra Den Gamle By skal bemandede af de statslige autoriteter, under hvis suverænitet punkterne henhører – med tilstedeværelse af PU-medlemmer, medmindre andet er specificeret.
- b. Med henblik på at facilitere bevægelse ind i Den Gamle By, skal parterne iværksætte passende forholdsregler ved indgangspunkter i eget territorium for at sikre opretholdelse af sikkerheden i Den Gamle By. PU skal overvåge betjeningen af disse indgangspunkter.
- c. Ingen af parternes borgere må ikke forlade Den Gamle By og bevæge sig ind i den anden parts territorium, medmindre vedkommende er i besiddelse af den relevante dokumentation, som giver dem lov hertil. Turister må kun forlade Den Gamle By og bevæge sig ind i det af parternes område, hvortil de besidder gyldig autorisation.

v. Udelukkelse, ophør og udvidelse

- a. I nødstilfælde kan hver af parterne suspendere ordningerne fremsat i artikel 6/7/iii i en uge. Udvidelsen af en suspension i mere end en uge skal være genstand for konsultation med den anden part samt IVG i Den Trilaterale Komite grundfæstet i artikel 3/3.
- b. Denne klausul gælder ikke ordninger fremsat i artikel 6/7/vi.
- c. 3 år efter overdragelsen af myndigheden over Den Gamle By bedes parterne gennemse ordningerne. Disse kan udelukkende ophøre, hvis begge parter er enige herom.
- d. Parterne skal undersøge muligheden for at udvide disse ordninger udover Den Gamle By, forudsat man kan blive enige herom.

vi. Specielle bestemmelser

- a. Langs den skitserede rute i Kort X (Fra Jaffa Gate til Zion Gate) skal der være endelige og garanterede ordninger for israelere vedrørende adgang, bevægelsesfrihed og sikkerhed, således som det er beskrevet i Bilag X.
 1. IVG holdes ansvarlig for implementeringen af disse ordninger.
- b. Uden at krænke palæstinensisk suverænitet vil israelsk administration af Citadellet være, som beskrevet i Bilag X.

vii. Farvekodning af Den Gamle By.

Et synligt farvekodningsskema skal benyttes i Den Gamle By for at markere de respektive parters suveræne områder.

viii. Politiforhold

- a. Et aftalt antal israelske politibetjente skal udgøre den israelske politistyrke i Den Gamle By og skal udøve ansvaret for at opretholdelse af orden og de daglige politifunktioner i området, som hører under israelsk suverænitet.
- b. Et aftalt antal palæstinensiske politibetjente skal udgøre den palæstinensiske politistyrke i Den Gamle By og skal udøve ansvaret for at opretholdelse af orden og de daglige politifunktioner i området, som hører under palæstinensisk suverænitet.
- c. Alle medlemmer af henholdsvis den israelske og den palæstinensiske politistyrke i Den Gamle By skal gennemføre specialtræning, inklusiv fælles træningsøvelser, som vil blive administreret af PU.
- d. En særlig, fælles kommandocentral, under ledelse af PU, der inddrager medlemmer af såvel den israelske som den palæstinensiske politistyrke i Den Gamle By, skal fremme samarbejdet vedrørende alle relevante forhold vedrørende politiopgaver og sikkerhed i Den Gamle By.

ix. Våben

Ingen personer har tilladelse til at bære eller eje våben i Den Gamle By med undtagelse af politistyrkerne, som beskrevet i denne aftale. Yderligere kan hver af parterne give skriftlig tilladelse til at bære eller eje våben i områder, som er under egen suverænitet.

x. Efterretning og sikkerhed

- a. Parterne skal oprette intensive efterretningstjenester vedrørende Den Gamle By, herunder den øjeblikkelige deling af information om trusler.
- b. Der skal oprettes en Trilateral Komite bestående af de to parter samt repræsentanter fra USA til at forestå dette samarbejde.

8. Begravelsespladsen på Oliebjerget (Mount of Olives).

i. Det skitserede område i kort X (den jødiske begravelsesplads på Oliebjerget) skal være under israelsk administration; israelsk lov skal gælde de personer, som benytter stedet, og for de procedurer, som hører med til dette område, jævnfør Bilag X.

- a. Der skal være en dertil indrettet vej til at sikre fri, ubegrænset og uhæmmet adgang til begravelsespladsen.
- b. IVG skal overvåge implementeringen af denne paragraf.
- c. Denne ordning kan kun udløbe, hvis begge parter er enige herom.

9. Særlige ordninger vedrørende begravelsespladsen.

Der skal aftales ordninger vedrørende de to begravelsespladser, angivet i kort X (Zionbjergets Begravelsesplads og Den Tyske Kolonis Begravelsesplads). Disse oprettes for at facilitere og garantere fortsættelsen af de nuværende begravelses- og besøgspraksisser, herunder facilitering af adgangen til stederne.

10. Grædemurens vestlige tunnel

i. Grædemurens vestlige tunnel, som skitseret i kort X, skal være under israelsk administration, herunder

- a. Ubegrænset israelsk adgang samt retten til at tilbyde og udføre religiøs praksis.
- b. Ansvar for fredning og vedligeholdelse af stedet i overensstemmelse med denne aftale dog uden at ødelægge strukturer ovenover, under opsyn af IVG.
- c. Israelsk politiinspektion.
- d. IVG overvågning.
- e. Tunnelens nordlige udgang må udelukkende bruges som udgang og må kun lukkes i nødstilfælde, som fastsat i artikel 6/7

ii. Dette arrangement kan kun udløbe, hvis begge parter er enige herom.

11. Kommunal samordning

- i. Jerusalems to kommuner skal sammen danne Jerusalems Samarbejds- og Udviklingskomite ("JCDC"), som skal følge samarbejdet mellem den palæstinensiske kommune og den israelske kommune. JCDC og dennes underudvalg skal bestå af samme antal repræsentanter fra Palæstina og Israel. Hver side udnævner medlemmer til JCDC og dens underudvalg, i overensstemmelse med sine egne retningslinier.
- ii. JCDC skal sikre, at infrastrukturen og andre services tjener beboerne i Jerusalem bedst og skal søge at fremme byens økonomiske udvikling til glæde for alle samt opfordre til dialog og forsoning parterne imellem.
- iii. JCDC skal indeholde følgende underudvalg:
 - a. Et Planlægnings- og zoneinddelingsudvalg: skal sikre enighed vedrørende bestemmelser om planlægning og zoneinddeling af de i Bilag X nævnte områder.
 - b. Et Vand-infrastrukturelt udvalg: skal behandle sager vedrørende drikkevand, rørlægning, spildevandsopsamling og forarbejdning.
 - c. Et Transportudvalg: skal koordinere relevante forbindelser og kompatibilitet mellem de to vejssystemer samt andre sager vedrørende transport.
 - d. Et Miljøudvalg: skal varetage miljøspørgsmål som har betydning for livskvaliteten i byen, herunder effektiv affaldsbehandling.
 - e. Et Økonomi- og udviklingsudvalg: skal udfærdige planer for økonomisk udvikling i områder af fælles interesse, inklusiv transport, koordinere erhvervsmæssigt samarbejde samt turisme.
 - f. Et Politi- og Redningstjenesteudvalg: skal koordinere forholdsregler til opretholdelse af offentlig orden og kriminalitetsforebyggelse samt forsyning af redningstjeneste.
 - g. Den Gamle By-udvalg: skal planlægge og nøje koordinere den fælles forsyning af de relevante kommunale tjenester samt andre funktioner fremsat i artikel 6/7.
 - h. Andre udvalg bestemt af JCDC

12. De i Israel bosiddende palæstinensiske Jerusalem-borgere

De palæstinensiske Jerusalem-borgere, der aktuelt er permanente borgere i Israel, mister denne status i forbindelse med myndighedsoverdragelse til Palæstina af de områder i hvilke, disse borgere bor.

13. Myndighedsoverdragelse

Parterne vil anvende overgangsbestemmelser indenfor bestemte socioøkonomiske sfærer for at sikre den aftalte, hurtige og velordnede overdragelse af magt og forpligtelser fra Israel til Palæstina. Dette udføres på en måde således, at det bevarer Østjerusalems beboeres samlede socioøkonomiske rettigheder.

Artikel 7 – Flygtninge

1. Flygtningeproblemets betydning

- i. Parterne anerkender, at – i relation til de to uafhængige stater, Israel og Palæstina, som eksisterer fredeligt side om side – er en fælles løsning på flygtningeproblemet nødvendig for at kunne opnå en retfærdig, omfattende og holdbar fred dem imellem.
- ii. En sådan løsning vil også være væsentlig for opbygning af stabilitet og udvikling i regionen.

2. UNGAR 194, FN's Sikkerhedsrådsresolution 242 og det Arabiske Fredsinitiativ

- i. Parterne skal anerkende, at UNGAR 194, FN's Sikkerhedsrådsresolution 242 og det Arabiske Fredsinitiativ (Artikel 2.ii.) vedrørende de palæstinensiske flygtninges rettigheder danner basis for løsningen af flygtningespørgsmålet, og er enige om at disse rettigheder er opfyldt i henhold til denne aftales artikel 7.

3. Erstatning

- i. Flygtninge har ret til kompensation på baggrund af deres status som flygtninge og for tab af ejendom. Dette gælder uanset flygtningenes endelige bosted.
- ii. Parterne skal anerkende, at de stater, som har været værter for palæstinensiske flygtninge, har ret til godtgørelse herfor.

4. Valg af endeligt bosted (Permanent Place of Residence - PPR)

Løsningen af PPR-aspektet skal indebære et velinformeret valg vedrørende bosted fra flygtningenes side, hvilket skal ske i overensstemmelse med mulighederne og procedurerne beskrevet i denne aftale. PPR-mulighederne ud fra hvilke flygtningene kan vælge, vil være som følger:

- i. Den palæstinensiske stat, i overensstemmelse med nedenstående paragraf a.
 - ii. Områder i Israel overdraget til Palæstina i forbindelse med udveksling af land, som herved antager palæstinensisk suverænitæt, i overensstemmelse med nedenstående paragraf a.
 - iii. Tredjelande, i overensstemmelse med nedenstående paragraf b.
 - iv. Den israelske stat, i overensstemmelse med nedenstående paragraf c.
 - v. Nuværende værtslande, i overensstemmelse med nedenstående paragraf d.
- a. PPR-mulighederne i og ii skal være rettigheder for alle palæstinensiske og skal være i overensstemmelse med den palæstinensiske stats love.
 - b. Mulighed iii skal ske i henhold til tredjelandes suveræne skøn og skal være i overensstemmelse med det antal, som hvert tredjeland vil overdrage til Den Internationale Kommission. Dette antal repræsenterer det totale antal palæstinensiske flygtninge, som hvert tredjeland skal tage imod.
 - c. Mulighed iv skal ske i henhold til Israels suveræne skøn og skal være i overensstemmelse med det antal, som Israel vil overdrage til Den Internationale Kommission. Dette antal repræsenterer det totale antal palæstinensiske flygtninge, som hvert tredjeland skal tage imod. Som udgangspunkt vil Israel overveje et

gennemsnit af det samlede antal som forskellige tredjelande har overdraget til Den Internationale Kommission.

- d. Mulighed v skal ske i henhold til nuværende værtslandes suveræne skøn. Hvor denne mulighed forekommer, skal det ske i sammenhæng med omfattende udviklings- og rehabiliteringsprogrammer for flygtningesamfundene.

Prioritet i alt det ovenstående skal gives den palæstinensiske flygtningebefolkning i Libanon.

5. Frit og velorienteret valg

Processen, for hvordan de palæstinensiske flygtninge skal udtrykke deres PPR-valg, skal baseres på et frit og informeret valg. Parterne selv er forpligtede og skal opfordre tredjeparter til at facilitere flygtningenes frie valg til at udtrykke deres foretrukne ønske samt imødegå et hvert forsøg på indblanding eller organiseret pres i forhold til valg-processen. Dette vil ikke få indflydelse på anerkendelsen af Palæstina som virkeliggørelse af palæstinensisk selvbestemmelsesret og selvstændighed.

6. Udløb af status som flygtning

Den palæstinensiske flygtningestatus udløber, når den individuelle flygtning har opnået endelig bostedstatus (PPR), som afgjort af Den Internationale Kommission.

7. Klagefrist

Denne aftale indeholder den endelige og fuldstændige løsning på det palæstinensiske flygtningeproblem. Der kan ikke klages, medmindre klagen relaterer sig til implementeringen af denne aftale.

8. Den internationale rolle

Parterne beder det internationale samfund om at samarbejde fuldt ud i den omfattende løsning af flygtningeproblemet i overensstemmelse med denne aftale, herunder – og blandt andet – samarbejde om etableringen af Den Internationale Kommission og en International Fond.

9. Kompensation for ejendom

- i. Flygtninge skal kompenseres for tabet af ejendom som følge af deres fordrivelse.
- ii. Den samlede ejendoms-erstatning skal beregnes som følger:
 - a. Parterne anmoder Den Internationale Kommission om at nedsætte et ekspertpanel, som vurderer værdien af palæstinensisk ejendom på tidspunktet for fordrivelse.
 - b. Ekspertpanelet skal basere sine vurderinger på UNCCP's registre, Custodian for Absentee Property-registre samt andre optegnelser, som synes relevante. Parterne er forpligtede til at stille disse registre til panelets rådighed.
 - c. Parterne skal udpege eksperter, som kan rådgive og bistå panelet i arbejdet.
 - d. Indenfor 6 måneder skal panelet indgive sine beregninger til parterne.
 - e. Parterne skal blive enige om en økonomisk multiplikator, som kan lægges til grund for beregninger, med henblik på at nå til en retfærdig samlet vurdering af ejendoms-værdien.

- iii. Den samlede vurdering, som parterne bliver enige om, udgør den sum, som Israel udbetaler en gang for alle til Den Internationale Fond. Herefter kan der ikke rejses krav om, at Israel skal betale flere penge i forbindelse med det palæstinensiske flygtningeproblem.
- iv. Israels bidrag deles i rater i overensstemmelse med Tidsplan X.
- v. Værdien af Israels faste aktiver, som forbliver intakte i tidligere bosættelser og som overdrages til Palæstina, fratrækkes Israels bidrag til Den Internationale Fond. En beregning af denne værdi skal foretages af den Internationale Fond, som også skal inddrage en værdiansættelse af skader forårsaget af bosættelserne.

10. Erstatning for flygtningestatus

- i. En Flygtningefond skal oprettes til anerkendelse af hver enkeltes flygtningestatus. Fonden, som Israel vil være en bidrag-ydende part til, skal overvåges af Den Internationale Kommission. Strukturen og finansieringen er fremsat i Bilag X.
- ii. Midlerne udbetales til flygtningesamfund i de tidligere UNRWA-områder (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East), og vil være til rådighed for samfundsmæssig udvikling og til minde om flygtningeerfaringen. Passende mekanismer skal udvikles af Den Internationale Kommission, således at trængende flygtninge-samfund bliver rustet til at træffe beslutning om og administrere anvendelsen af Fonden.

11. Den Internationale Kommission

- i. Mandat og sammensætning
 - a. En International Kommission skal oprettes og skal alene have det fulde ansvar for implementeringen af alle aspekter vedrørende flygtninge nævnt i denne aftale.
 - b. Foruden parterne selv skal FN, USA, UNRWA, de arabiske værtslande, EU, Schweiz, Canada, Norge, Japan, Verdensbanken, Rusland samt andre være medlemmer heraf.
 - c. Kommissionen skal:
 - 1. Overvåge og styre processen vedrørende status og PPR for de palæstinensiske flygtninge besluttes og virkeliggøres.
 - 2. Overvåge og styre, i nært samarbejde med værtslandene, rehabiliterings- og udviklingsprogrammer.
 - 3. Tilvejebringe og udbetale passende midler.
 - d. Parterne skal gøre alle relevante dokumenter og arkivmateriale, der er i deres forvaring, og som skønnes nødvendige, tilgængelige for kommissionen og dens organer. Kommissionen kan anmode om sådanne materialer fra alle andre relevante parter og organisationer, blandt andet UNCCP og UNWRA.
- ii. Struktur
 - a. Kommissionen skal ledes af en udøvende bestyrelse sammensat af medlemslandenes repræsentanter.
 - b. Bestyrelsen vil fungere som den højeste udøvende magt i Kommissionen og skal foretage relevante politiske beslutninger i overensstemmelse med denne aftale.

- c. Bestyrelsen skal udfærdige ledelsesprocesser for Kommissionens arbejde i overensstemmelse med denne aftale.
 - d. Bestyrelsen skal overvåge styringen af Kommissionens underkomiteer. De nævnte komiteer skal periodisk rapportere til Kommissionen i overensstemmelse med de udstukne retningslinier.
 - e. Bestyrelsen skal oprette et Sekretariat og udnævne en formand heraf. Formanden og Sekretariatet skal lede Kommissionens daglige arbejde.
- iii. Specifikke komiteer
- a. Kommissionen skal oprette de tekniske komiteer, som uddybes i det nedenstående.
 - b. Medmindre andet er uddybet i denne aftale skal bestyrelsen afgøre komiteernes struktur og procedurer.
 - c. Parterne må gerne komme med forslag til komiteerne, hvis det synes nødvendigt.
 - d. Komiteerne skal oprette problemløsningsmekanismer til håndtering af uenigheder opstået ud fra tolkningen eller implementeringen af denne aftales bestemmelser i forhold til flygtninge.
 - e. Komiteerne skal fungere i overensstemmelse med denne aftale og skal træffe bindende beslutninger på grundlag heraf.
 - f. Flygtninge skal have ret til at appellere beslutninger, som vedrører dem. Dette skal ske i henhold til mekanismer etableret med denne aftale og som uddybet i Bilag X.
- iv. Komite for statusbestemmelse.
- a. Denne komite har ansvaret for at verificere flygtnings status.
 - b. UNRWA-registrering skal anses som umiddelbart uafviseligt bevis for flygtninge-status.
- v. Erstatningskomite
- a. Denne komite er ansvarlig for at administrere implementeringen af bestemmelserne om kompensation.
 - b. Desuden skal komiteen udbetale erstatning for individuel ejendom i overensstemmelse med følgende metoder:
 - 1. Enten en erstatning pro persona for ejendomskrav under en fastsat værdi. Dette kræver, at fordringshaveren udelukkende skal bevise ejendomsret, og vil blive behandlet som hastesag, eller
 - 2. En erstatning baseret på ejendomskrav, som overstiger en fastsat værdi, hvad angår fast ejendom og andre aktiver. Dette kræver, at fordringshaveren skal bevise både ejendomsret og værdien af det mistede.
 - c. Bilag X skal uddybe detaljer vedrørende ovennævnte punkter, og skal inkludere – og ikke begrænses til – bevismaterialer og optegnelser fra UNCCP, “Custodian for Absentees’ Property”, UNRWA samt alle andre relevante optegnelser.
- vi. Værtslandenes vederlagskomite
- Værtsstaterne skal modtage vederlag.

vii. Komite for endeligt bostedsvalg (PPR Komite)

PPR-Komiteen skal,

- a. I samarbejde med alle relevante parter, udvikle detaljerede programmer vedrørende implementeringen af PRP-muligheder i overensstemmelse med artikel 7/4 ovenfor.
- b. Assistere ansøgerne i at foretage velorienterede valg med hensyn til PRP-muligheder.
- c. Modtage ansøgninger fra flygtninge vedrørende PRP-valget. Ansøgere skal angive et antal præferencer i overensstemmelse med artikel 7/4 ovenfor. Ansøgningerne skal indgives senest 2 år efter opstarten af Den Internationale Kommissions aktiviteter. Flygtninge, som ikke indgiver deres ansøgning indenfor en 2-årsperiode, mister deres status som flygtninge.
- d. Træffe beslutning – i overensstemmelse med artikel a ovenfor – om ansøgernes PRP, under hensyntagen til individuelle præferencer og bevarelse af familiens enhed. Ansøgere, som ikke benytter sig af komiteens beslutninger om PRP, vil miste deres status som flygtninge.
- e. Sørge for at ansøgere får den nødvendige tekniske og retlige assistance.
- f. Indenfor 5 år efter opstarten af Den Internationale Kommissions aktiviteter skal de palæstinensiske flygtninges PRP være realiseret.

viii. Komite for Flygtninge-Fonden

Komiteen for Flygtninge-Fonden skal implementere artikel 7/10 som beskrevet i Bilag X.

ix. Komiteen for Rehabilitering og Udvikling

I overensstemmelse med denne aftales mål og under hensyntagen til de ovennævnte PRP-programmer skal Komiteen for Rehabilitering og Udvikling samarbejde tæt med Palæstina, værtslande samt andre relevante tredjelande og parter i et forsøg på at gennemføre rehabilitering for flygtninge og samfundsudvikling. Dette inkluderer udtænkningen af programmer og planer til at tilbyde tidligere flygtninge muligheder for personlig og social udvikling, boligforhold, uddannelse, sundhed, genoptræning og andre behov. Dette skal integreres i regionens generelle udviklingsplaner.

12. Den Internationale Fond

- i. En International Fond (Fonden) skal oprettes med henblik på at modtage bidrag skitseret i denne artikel og yderligere bidrag fra det internationale samfund. Fonden skal udbetale penge til Kommissionen for at sætte denne i stand til at udøve sine funktioner. Fonden skal kontrollere kommissionens arbejde.
- ii. Fondens struktur, sammensætning og drift er fremsat i Bilag X.

13. UNRWA

- i. UNRWA skal fases ud i hvert af de lande i hvilke organisationen har aktiviteter, baseret flygtningestatus ophører i de pågældende lande.
- ii. UNRWA skal ophøre med at eksistere senest 5 år efter opstarten af Kommissionens aktiviteter. Kommissionen skal udstikke en plan for udfasningen af UNRWA samt facilitere overdragelsen af UNRWA's funktioner til værtslandene.

14. Forsoningsprogrammer

- i. Parterne skal opfordre til og fremme udviklingen af samarbejde mellem deres relevante institutioner og folkelige fællesskaber med henblik på at skabe fora for udveksling af historiske fortællinger og forstærke en fælles forståelse af fortiden.
- ii. Parterne skal opfordre til og facilitere udvekslinger med henblik på udbredelsen af en større påskønnelse af disse respektive fortællinger, både hvad angår formel og uformel undervisning, ved at sørge for direkte kontakt mellem skoler, andre undervisningsinstitutioner og folkelige fællesskaber.
- iii. Parterne kan overveje fælles tværkulturelle programmer for at fremme forsoning i relation til deres respektive historie.
- iv. Disse programmer kan inkludere en udvikling af en passende måde at erindre de byer og samfund, der eksisterede før 1949.

Artikel 8 – Israelsk-palæstinensisk Samarbejdskomite (IPCC)

1. Parterne skal umiddelbart efter iværksættelsen af denne aftale oprette en Israelsk-palæstinensisk Samarbejdskomite, som skal fungere på ministerielt niveau med ministerielle formandsposter.
2. IPCC skal udvikle samt assistere implementeringen af politikker for samarbejde indenfor områder af fælles interesse, herunder – men ikke begrænset til – infrastrukturelle behov, bæredygtig udvikling og miljøspørgsmål, fælles kommunalt samarbejde, industrielle zoner, udvekslingsprogrammer, udvikling af menneskelige ressourcer, sport og ungdom, videnskab, landbrug og kultur.
3. IPCC skal stræbe mod at udvide områderne for og omfanget af samarbejdet mellem parterne.

Artikel 9 – Arrangementer for brug af særlige veje

1. De følgende arrangementer for civile israeleres brug omhandler særlige veje i Palæstina, som beskrevet i Kort X (vej 443, Jerusalem til Tiberias via Jordandalen, og Jerusalem – Ein Gedi)
2. Disse arrangementer må ikke præjudicere den palæstinensiske jurisdiktion over disse veje, inklusiv PSF-patroljer.
3. Procedurene for arrangementer vedrørende brugen af de særlige veje vil blive yderligere beskrevet i Bilag X
4. Israelere kan få tilladelse til at benytte de særlige veje. Det kan forekomme, at der skal fremvises en tilladelse ved indkørsel til de særlige veje. Begge sider vil undersøge mulighederne for at etablere et vejsystem baseret på 'smart card' teknologi.
5. De særlige veje vil konstant blive patruljeret af MF. MF skal sammen med Israel og Palæstina etablere de aftalte arrangementer for samarbejde om lægelig redningstjeneste af israelere.
6. I tilfælde af hændelser der involverer israelske indbyggere, som kræver retsforfølgelse, skal de palæstinensiske og israelske myndigheder samarbejde i henhold til de indgåede aftaler mellem de to stater. Parterne kan få assistance fra IVG i denne henseende.
7. Israelere må ikke bruge de særlige veje for at komme ind i Palæstina uden at kunne fremvise nødvendig dokumentation eller bemyndigelse.

8. Ved opnåelse af regional fred, skal der indgås aftaler for civile palæstinenserers brug af særlige veje i Israel.

Artikel 10 – Steder af religiøs betydning:

1. Parterne skal indgå særlige aftaler, der garanterer adgang til steder af religiøs betydning, hvilket vil blive uddybet i Bilag X. Disse arrangementer vil blandt andet omfatte Patriarkernes grav i Hebron, Rachels grav i Betlehem og Nabi Samuel.
2. Adgang til og fra stederne sker i specificerede shuttle-køretøjer fra bestemte grænseovergange til stederne.
3. Parterne skal blive enige om betingelser og procedurer for at udstede tilladelser til autoriserede shuttle operatører.
4. Shuttle-køretøjerne og passagerne bliver inspiceret af MF.
5. Shuttle-køretøjerne vil blive eskorteret af MF på ruten mellem grænseovergangen og de religiøse steder.
6. Shuttle-køretøjerne skal overholde gældende færdselslove i de områder, de betjener.
7. Aftaler for adgang til stederne på særlige dage samt helligdage er beskrevet Bilag X
8. Det palæstinensiske turistpoliti og MF skal være til stede på disse steder.
9. Parterne skal oprette et fællesorgan til administration af disse steder.
10. I tilfælde af nogen former for hændelser, der involverer israelske borgere og som indebærer retslig behandling, skal der være fuldt samarbejde mellem israelske og palæstinensiske myndigheder i henhold til de aftaler, man bliver enige om. Parterne må anmode om IVG's assistance i denne henseende.
11. Israelere må ikke benytte shuttle-køretøjerne til at trænge ind i Palæstina uden den nødvendige dokumentation og bemyndigelse.
12. Parterne skal beskytte og bevare de religiøst betydningsfulde steder nævnt i Bilag X samt facilitere besøg på begravelsespladserne nævnt i Bilag X.

Artikel 11 – Grænsesystem

1. Der skal være et grænsesystem mellem de to stater, hvor bevægelse skal være underlagt hver af parternes interne retslige bestemmelser samt denne aftales bestemmelser tydeliggjort i Bilag X.
2. Bevægelse over grænser vil kun finde sted gennem specificerede grænseovergange.
3. Procedurerne ved grænseovergange skal konstrueres at fremme stærke handelsmæssige og økonomiske, herunder arbejdskraftens bevægelse mellem parterne.
4. Parterne skal hver især, i deres respektive territorier, tage de forholdsregler i brug, som findes nødvendige for at sikre, at ingen personer, køretøjer eller gods bevæger sig illegalt ind i den anden parts område.
5. Jerusalems særlige grænseordninger skal være i overensstemmelse med artikel 6 ovenfor.

Artikel 12 – Vand

Artikel 13 – Økonomiske relationer

Artikel 14 – Juridisk samarbejde

Disse artikler relaterer til professionelle anliggender som eksperter i øjeblikket arbejder på, og som vil – når de er færdiggjorte – blive præsenteret for offentligheden.

Artikel 15 – Palæstinensiske fanger og arrestanter

1. På baggrund af den endelige fredsaftale mellem Israel og Palæstina skal alle palæstinensiske og arabiske fanger, som er arresteret i forbindelse med den israelsk-palæstinensiske konflikt forud for underskrivelsen af denne aftale, DD/MM/2003, løslades i overensstemmelse med kategorierne fremsat nedenfor samt detaljeret i Bilag X.

- i. Kategori A: alle fængslede forud for begyndelsen af implementeringen af Principdeklarationen 4.maj 1994, administrative tilbageholdte, mindreårige, kvinder og fanger med dårligt helbred - skal løslades umiddelbart efter ikrafttrædelsen af denne aftale.
- ii. Kategori B: alle fængslede efter 4.maj 1994 og forud for underskrivelsen af denne aftale skal løslades senest 18 måneder fra ikrafttrædelsen af denne aftale undtagen de specificerede i kategori C.
- iii. Kategori C: Enestående sager – personer, hvis navne er opremset i Bilag X – skal løslades 30 måneder efter afslutningen af den fulde implementering af denne aftales territoriale aspekter som nævnt i artikel 5/7/v.

Artikel 16 – Stridsbilæggelse

1. Stridigheder, som er relevante i fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale skal løses ved forhandlinger indenfor en bilateral ramme, som indkaldes af Den Øverste Styringskomite.
2. Hvis en stridighed ikke bilægges med det samme af de overnævnte kan parterne forelægge striden til mægling af IVG i overensstemmelse med artikel 3.
3. Stridigheder, som ikke kan bilægges af en bilateral forhandling og/eller af IVG skal afgøres ved hjælp af en forligskommission, som parterne skal enes om.
4. Stridigheder, som ikke kan bilægges af ovennævnte kan indgives – af begge parter – til et voldgiftspanel. Hver part skal vælge et medlem af voldgiftspanelet, der skal bestå af 3 personer. Parterne vælger herefter et tredje medlem af voldgiftspanelet fra den aftalte liste af dommere fremsat i Bilag X enten ved at nå til enighed eller – i tilfældet af uenighed – ved rotation.

Artikel 17 – Afsluttende paragraffer

Omfatter en afsluttende paragraf forudsat en FN-Sikkerhedsrådsresolution eller Generalforsamlingsbeslutning til støtte for denne aftale, som afløsning af alle forudgående FN-beslutninger.

Den engelske version af denne tekst anses for autoritativ.

Geneve initiativet/Israel

Geneve initiativet/Palæstina

The Danish translation has been provided by The Winter School, a department of Lo-Skolen, (The Danish Confederation of Trade Unions - College) in Elsinore, Denmark. For further information or questions please contact Hanne Marie Heunicke hmh@loskolen.dk or Peter Andreas Bredsdorff pab@loskolen.dk